

Előfizetési feltételek.

Égész évre . . . 5 frt — kr.
Félévre . . . 2 frt 50 kr.
Hivatalok, községek, köz-
ségi jegyzők és tanítók
résztére egész évre 3 frt.
Italmérők és koresmárok
résztére az „Italmérők
Közönye”-vel együtt
egész évre 4 frt.

Az előfizetések
postautalvánnyal
eszközölnők.

Egyes számok 10 kr-ával
kaphatók a kiadóhiv.

GÖMÖR

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

A GÖMÖRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

kéziratok a szerkesztőséghez Kossuth-utca 19. sz. ház
I. em.) küldendők. — Kéziratok vissza nem adtnak.
Felelős szerkesztő: Dr. SZELESS ÖDÖN.

Megjelenik hetenkint egyszer,
— VASÁRNAP. —

A hirdetések, előfizetések, reklamációk,
a kiadóhivatalba (Deák-Ferencz u. 11. sz. alá) intézendők
Laptulajdonos: DRASKÓCZY LÁSZLÓ.

Lapunk számára hirdetéseket elfogad a *Reuter* ügynökség és a *Magy. Távir. Iroda* hirdetési irodája Budapest, Granátos-utca 1 szám.

Hirdetések.

□ centimetenként 2 kr.,
töbszöréért 1 1/2 kr. fize-
tendő. Bélyegdíj minden
egyes beiktatásért 30 kr.

A NYILTÉRBE

minden 3 hasábos gar-
mond sor díja 15 kr.
Hirdetőirodák, előfizetők
vagy gyakori hirdetők
tetemes díjkedvezmény-
ben részesülnek.

Megmentjük a feledéstől.

A vármegyei közgyűlésről már a mult számunkban megemlékeztünk.

Referáltunk a közgyűlésen elintézt nyert ügyek legfontosabbjairól, azokról, a melyek általános közérdekkel bírnak és a figyelmet a vármegyei intézmény iránt képesek felébreszteni s ott, a hol az érdeklődés megvan, azt fentartani.

Azonban nem lennének hívek hírlapírói kötelességünkhöz, ha a közgyűlés másolék napján történt egy incidensről is meg ne emlékeznénk.

A közgyűlés egy díjnoki állomásnak rendszeresítéséről tárgyalt, midőn a segédhivatalok munkakörének szigorú megszábasát és divatba jött mellékfoglalkozások eltávolítását helyezte kilátásba az alispán és ezzel kapcsolatosan egy oly kijelentést tett Bornemisza László alispán, hogy a *hivatali teendők teljesítése a tisztviselő munkásságának teljes mértékét veszi igénybe.*

Ebben a rövid mondatban mi egy nagyon szép, komoly programbeszédet látunk, amely alkalmas arra, hogy viszhangot találjon mindenütt a megyében, s melynek komolyságán nem változtat az, hogy a kimondott elv nem lett számv. programbeszédnek.

Mindenesetre az általános restauráció előtt egy alispán helyesebb programbeszédet akarna se tudna mondani, mint ez a programnak nem szánt kijelentés.

Nincs kétségünk az iránt, hogy a munka jelszava iránt való hajlandóság általában

eddig is meg volt, de bizonyos az is, hogy Magyarország politikai, közigazgatási, jogi, kulturai és anyagi fejlődés oly rohamosan bontakozott ki az ősiség rendszeréből, intézményeiből, hogy a munka terén, a mi tegnap még erény volt, az ma már lanyhaság, sőt holnap már lustaság, nemsokára semmivé válik, mivel hogy a napról-napra rohamosan feltámadó köz- és magánérdekek valószínűleg meg nem állapítható hatványokban epeleik a munkahalmat, a megvalósítandó célokat, annélkül, hogy a munkaerők is azt a szaporulatot mutalnák meg, sőt épp a megyei kormányzatnál tapasztaljuk azt, hogy az apparatus ma nem sokkal nagyobb, mint 30—40 év előtt! Nos akkor csakugyan a fejlődés megakasztása nélkül nem tehetünk mást, mint mindenütt és minden terén a munkát, a munkátlan erélyt, a szorgalmat vinni be első és legfőbb elvül a kormányzatba.

És valljuk meg őszintén, hogy a közigazgatás reformjának lehetnek a mai viszonyok közt a mostaninál alkalmasabb szervezeti, kormányzati, végrehajtási, adminisztratív, fegyelmi felelősséget meghatározó rendelkezései, de igaz az is, hogy minden rendszer hiába való munka, erély és szorgalom nélkül, sőt ezen elvek nélkül rendszer nem is gondolható.

A nyugvó század kéréseivel jelszavaként hangzik, hogy az idő pénz, mert munka után pénzhez vezet s pénzbe kerül és hármii ridegen, hármii anyagiasan is hangozzék is ez az elv, mint minden dolgnak, ennek is meg van a másik oldal-

lapja, mert a rideg anyagias jelszó megötl ott van a legeszményibb erény, a munkásszorgalom erénye.

A munkára gondolva, ki is mondhatjuk, hogy általában a rendszerek annyit érnek, a mennyit azok az emberek, a kik kezelik és ép azért a rendszerváltozás többnyire nem egyedül a szervezetet, de az elemeket is változtatni óhajtja, mert a legjobb rendszer is rosszá válik, ha meg nem felel erőkből áll s viszont rossz rendszerekbe is életet visznek élettéljes erők; s végül is bizonyos az is, hogy alig bizható egy új rendszer azokra, kik a régít tönkrehagyták menni.

Mindezen elvek bizonyosságai, hogy mily első rangú és kiváló tényező a politikai kormányzat körében az egyéni erő, a melynek ideálisabb kinyomata a szorgalom és munka.

Ép azért meggyőződésünk, hogy a munka a mai vármegyei rendszer körében is az egyedüli éltető elem, szükség van rá, a mennyibe szükség van a vármegyei kormányzatra s nem változtat ezen még a közigazgatásnak célba vett reformja sem, mert új az intézmény zavarok, válságok és felfordulások nélkül csak fejlődészerű következménye lehet a réginék, s a kormányzat megakadása nélkül csak úgy válik be élettéljesnek az első pillanattól fogva, ha munkában edzett erőket kap, mint a hogy csak is ilyen erőket vehet át.

Ép ezért mi vármegyénk alispánjának alkalomszerűen mondott szavaiban nem a vádat, nem a szemrehányását, de a programot fedeztük fel, mely habár annak nem

TÁROZA.

AZ UTOLSÓ ZRINYI.

Irta: BOROSS VILMOS.

Mutatvány szerzőnek „II. Rákóczy Ferencz” című most megjelent történelmi regényéből.*)

Munkács várában 1682. június 15-én országgraszoló fényes ünnepély volt.

A var dicső asszonya, Zrinyi Ilona, e napon tartotta menyegzőjét az ifju, de nagy hírnvre jutott Thököly Imrevel.

A fejedelmi nászról köteteket lehetne írni. A két dús gazdag család ivadéka káprázatos pompát fejtett ki, s mig Munkács állott, falai közé olyan nagylényű uri társaságot nem fogadott soha mint a mondott napon.

A nászszereggel gróf Zrinyi János császári kapitány is Munkácsra érkezett. Zrinyi a menyasszony testvérbátyja volt, egyetlen férfi a nagy-hírű Zrinyi családból.

Gróf Zrinyi János magas, dőlczeg férfiú volt, a Zrinyiek finom arcvonásaival. Határozottan férfi szépségnek lehetett őt mondani. Atyjának Bécsúj helyen történt kivégzése után Bécsbe vitték és osztrák szellemben ott nevelték fel.

Nővére, Zrinyi Ilona levelei fentartották szívében a hazaszeretetet s nem egyszer támadt benne a vágy: Magyarországot viszontlátni.

A bécsi kormány gondosan őrködött felette s nem engedte távozni.

Zrinyi Ilona esküvője alkalmából azonban kivétel tettek. Megengedték neki, hogy a menyegzőre Munkácsra mehet, de menyegző után rögtön visszatérni kötelese.

Gróf Zrinyi Jánost elragadta Magyarország szépsége, melyet kora gyermekébe óta nem látott. Lelkesedéssel beszélt magyarországi utjáról s azt Bécsből Munkácsig tartó gyönyörű álomnak nevezte.

Magyarországon nemcsak a természet szépsége ragadta el a lelkét. Megszerette a magyar népet, azokat, kik őszintén és nyíltan beszéltek vele, akik nem értettek ugyan a szép szavakhoz, de amit mondtak, azt szívük sugallatából ejtették ki ajkukon; amit tettek, saját jó akaratukból tették, anélkül, hogy mellékszavakra vagy érdekekre gondoltak is volna!

Thököly Imre, az új sógor, különösen megnyerte a tetszését. Szoros barátságot kötött vele, és ott maradt jó ideig vendégségben.

Ennek a barátságnak csakhamar hire ment a bécsi udvari és kormánykörökben s kezdtek Zrinyi Jánost görbe szemekkel nézni.

Thököly a mézes hetek után táborba szállt és dicsőséggel egészen Cseklészig nyomult.

Neje és mostoha leánya, Rákóczy Julia, a regécsi várban időztek, mig a gyermek Rákóczy Ferencz ott volt Thökölyvel a táborban és átélte a tábori élet minden kellemeit és keserűségeit.

Lipót császár mód nélkül bosszankodott Thököly győzelmei miatt s haragjában a Kurucz

király (igy hívták Thökölyt) sógorát, Zrinyi Jánost Bécs ostroma alatt azon gyanuokból hogy Thökölyvel tart — elfogatta és a tiroli Rottenburg vár iszonyu tömlőcsebe csukatta.

A szájalomraméltó férfiú teljes husz esztendeig senyedett a rottenburgi börtönben, hol kegyetlen bánásmód következtében meg is örült s mint tébolyodott halt meg.

A magyarok lelkes barátja így adta meg az árát Magyarországra jöttének.

Azonban lássuk végnapjait.

1703-ban történt, tehát Zrinyi János elfogatása után 20 esztendővel, hogy Magyarországon harczoló Rákóczy Ferencz családját Bécsben titokban meglátogatta.

Rákóczyt sógora Aspermont gróf csempészte be és ki Bécs városába s a sors különös játékként Bécsből a trónörökös hintóján távozott.

Midőn a dolog kiderült, József trónörökösöt bántotta a dolog. Magához rendelte Aspermont gróft és felségértéssel vadólva, a császár jóváhagyására reményében elfogatta őt.

A császár helyben hagyta fia intézkedését.

Még csak elbucuzni sem engedték családjától, hanem kezére, lábára vasat verve, még azon nap éjjelen kocsiába ültették és nagyszámu lovasság fedezete alatt Tiroloba, Rottenburg várába hurczolták.

Rákóczy Julia, Aspermont gróf hű felesége csak a következő napokban tudta meg, mi történt férjével.

A rottenburgi vár Tiroloba, egy magas sziklacsucson épült. Körülötte festői völgyek és

*) Székely Aladár kiadása Budapest, Erzsébet-körút 32. Magrendeltető és kapható minden könyvtárban.

is volt szánva, arra méltán számot tarthat, ünnepeiheli azt bárki sine ira et odio, vagyis harag és gyűlölet nélkül, mi pedig kötelességünket véljük teljesíteni. ha a szép mondást megmentjük a feledéstől!

Látványosságok a kiállításon.

— Fővárosi levél. —

Budapest, október 11.

A messze külföld neves lapjainak képviselői jártak a napokban Budapesten. Apróra megnézték az ezredéves kiállítás bekerített területét, hogy a maguk két szemével lássák, mit, hogyan és minő hajlékban mutat be Magyarország ezredéves ünnepén. S a míg ők sorra vették az épülő és nagyrészt már elkészült pompás palotákat, (a melyeket mi már régebben leirtunk), a míg ők bámulattal tele jártak egyik csarnoktól a másikig s folyton gyarapodott az érdeklődésük, egyre hangzott ajkukról az elismerés, — addig mi próbáljuk meg egy pillantást vetni a jövő-dőbe, hogy meglássuk azt is, a mi még nincsen, a mi csak tervben vagy papírra tett elhatározásokban van meg.

Ne nézzük most Magyarország produktív erejének leendő megnyilatkozását, mellőzzük pár pillanatra a nagy munka komoly részét, amelyet ugyis látni, megvizsgálni, tanulmányozni kell majd mindenkinek; hanem lássuk, minő szórakozást, mulatságot, látványosságokat nyújt majd a nagy közönségnek az ezredéves kiállítás.

Itt lesz elsősorban a megnyitás nagy napja. A király és az egész királyi család és vele a nemzet sorsának intézői legelőbb a Mátyás királyi templomába mennek imádságra. Az ország első főpapja imádkozni velők a hazáért, újabb dicső ezer évet kérve az egék urától ennek a sokat megszenvedett népek. Innen pompában és díszben átvonulnak az új parlament épületébe, széles e hazának legnagyobb szerű, leghatalmasabb palotájába, hogy a király a maga személyében megnyissa az országülés két házát. Most ezer éve Pusztaszeren is azzal kezdték meg a honalapítást, hogy a fejedelem és nemzet hűségét fogadtak egymásnak s a legdrágább kincset, az alkotmányt biztosították. Ezer évvel utóbb ismét hűségi esküt tesznek egymásnak: az alkotmányos király és az alkotmányteremtő nemzet.

Ezután lesz az ezredéves kiállítás megnyitása. Maga a legmagasabb védnök, ő felsége a király nyitja meg a kiállítást a történelmi csarnokban az épületeknek ama részében, a mely legjobban emlékeztet Árpád korára, a hol a honfoglaló magyarok emlékét mutatják be. S a királyon kívül ott lesznek a királyi hercegek, az udvar, az országnagyok, mindenki, a kinek rangja, neve, dignitása van.

S mind bejárák a kiállítást, a mit összehord egy nagyratörő, nagy termelt nemzet, hogy bemutassa ezredéves dicső multját, újabb ezer évre jogosító fényes jelenét.

De itt csak látványosságokról akarunk ezuttal beszélni. Szóljunk hát pár szóval Vágó Pál hatalmas tervéről, a melyet a nagy közönség bizonyára meg fog valósítani. A megelevenedett história, ezer év eleven története fog előttünk elvonulni. Mind a mi csak nagy és emlékeztetés,

dicső és példát mutató a nemzet multjában, kaczagányos Árpád délczég leventéitől a közelmúlt nagy férfainak és nagy tetteinek koráig: az ott lesz előttünk hiven, pompában és multak dicsőségével. Nincs nemzet a világon, a mely hasonló mutathatna!

Azalatt a félesztendő alatt, a míg a kiállítás tart, száznál több országos és nemzetközi kongresszust rendeznek. Ezeknek javarésze olyan, a mely a nagy közönséget is közelről érdekli, a mely látványosságokkal, felvonulásokkal, versenyekkel, mutatványokkal jár. Hogy csak többet ne említsünk, ilyenek a tűzőtők, tornászok, vasparipások, atléták, lövészek találkozói. S a sport-ünnepnek egész hosszú sora fűződik hozzájuk. Lovas-, atléta-, torna-versenyek lesznek. Kocsikörzők és kocsiversenyek, lovasjátékok, harci játékok s ki győzné felsorolni mind, mikor majdnem minden hétre esik majd kétfő-három.

S mindezekhez csatlakozik az állandó látványosságok egész sora Csak a javát említsük:

A kiállítás korzója már 1885-ben a nagy közönség legkedvesebb tartózkodó helye volt. Hát még jövő esztendőre! Egy eleven v rágkiállítás lesz ez a korzó, a hol nem cserepekben, hanem a szabadban, bokrétságú csoportokba ültetve mutatják be a legpompásabb disznóvényeket, a miknek termelésére a hazai műkertészet képes. S e pompás helyen, gyönyörű kis pavilonban, egyre szól a zene. S mikor a sétáló közönség a villamos lámpák nappali fényében járkal a csodaszép kertben, egyszerre elsötétedik a lámpások fénye s tündéri színpompában gyul ki a fontaine lumineuse, az elektromos szökőkút. Toronymagásra szöknek fel a vastag vizsugarak s a hogy csillogó gyöngyemekben újra lehuilnak, ezer pompásnál-pompásabb színre festik a rejtett villamos gépek. Messziről ugyanekkor elektromos tűzijáték gyönyörködési az embereket, egy új, még pedig magyar találmány, a melyet csak a kiállítás látunk meg legelőször.

S még hány látivalól lesz? A ballon captiv, a melyet napjában egyszer-kétszer feleresztenek a szédítő magasba, a hol katonai gyakorlatokat végeznek a ballon kezelésére kirendelt katonák. Az óriási-kerék, a mely egész waggonokat emel háromszáz méter magasra s onnan látják majd az emberek a kiállítás városát, parányi méretekből, mint a madár a messzeségből. Az aquarium, az ideszállított tenger fenék, a hol a valósághoz hiven, elevenen látjuk majd a tenger csodálatos életét, a soha nem látott állatokat, husevő virágokat s azt az elképzelhetetlen világot, a mely a tenger mélyében él, mozog. Közel lesz ehhez a kinetoskop, Edison mesés találmánya, a mely megeleveníti a képeket s a mozgást fotografálja le a villamosság hatalmával. Vonatok vágatnak, bennök eleven, mozgó, cselekvő emberekkel; egy löverseny játszódik le előttünk, a hogy a starter indít, a lovak lábára kapnak, szédületes hajszában vágatnak, hogy izgató végküzdelem után diadallal vezessék be a nyertes lovat az ujjongó tömeg közt az istállóba. S ezer más ilyen jelenet, mind elevenen, színesen, természetesen mozgásban.

Említsük-e még a kiállítás faluját, ezt a miniatűr Magyarországot minden népével, minden vidékével? A hol benne látjuk az embereket tájék, nemzetiség, vidék szerint; a házukat, szokásaikat, viseletüket, butorukat, ruhájukat. A hol

lakodalmak, bucsujárások, torok lesznek; szüret, tollfosztás, tengeri-hántás, fonó, csakugy, mint a nép életében a valóságban. A hol nemcsak mi ismerjük meg s ha érdemes, eltanuljuk a más vidékek szokásait, hanem megmutatjuk a külső országoknak is, az idegeneknek: milyen a magyar nép, milyen az élete, milyenek a szokásai, erkölcssei.

Még nagyon sok ilyen felsorolni valónk akadna, de talán egyszerre elég volna ennyi. Jövőre szólunk a többről.

Felhívás olvasóinkhoz!

Mindazon igen tisztelt olvasóinkat, kik az előfizetési díjak megfizetésében hátralékban vannak s kiknek előfizetése július 1-én lejárt kérjük, miszerint hátralékaikat, illetőleg ezen év második félévre szóló előfizetési pénzeiket, nehogy a lap széthüldésében akadály álljon be, haladéktalanul beküldeni sziveskedjenek.

H I R E K.

— Az első fecske Rimaszombatban. Az első polgári házasságot Rimaszombatban f. hó 15-én kötötték a városháza nagytermében. Spitzstein Salamon budapesti kereskedő és Steiner Berta kisasszony. Természetes, hogy széles körben keltett érdeklődést a polgári kötés s különösen az ifjabb leányemzedék volt kíváncsi, hogy fog a jövőben házasságot kötni; a nagy terem megis telt férfi és hölgyközönséggel, midőn Szabó György polgármester fekete díszmagyarban, nemzeti színű vállszalaggal megjelent. Élénk és lelkes éljenzés fogadta, a mi nemesak neki, de az új intézménynek is szót. A város polgármestere, mint házasságkötésre jogosított anyakönyvvezető ezután az első párt üdvözölte és az új intézményre is reflektálva feltette a szokásos kérdéseket, s miután azokra igenlő választ kapott, a házasságot az állam nevében megkötöttnek nyilvánította. Ezután következett a házasság anyakönyvi bejegyzése és a megkötött házasságról a tanúsítvány kiállítása. A az új pár a tanúsítvány felmutatása mellett délután az izraelita templomban egyházilag kelt egybe.

— Helyes intézkedés. A mult héten Dr. Marikovszky István járás orvos a rimaszécsi szolgabírói járás összes halottkémeit berendelte Feledre s nekik több napon át előadást tartott a halottvizsgáltról.

— A Gömörmegyei egyetemi ifjusági kör f. hó 5-én tartotta rendes helyiségében alakuló ülését, a melyen a volt tisztikar beszámolója és lemondása után az új tisztikar a következőképp alakult meg. Elnök: Bodor Dezső bölcsészett hallgató, alelnök: Novek Béla joghallgató, titkár: Netkovszky Ernő bölcsészett hallgató, jegyző: Bathory Andor bölcsészett hallgató, pénztárnok: Zachar Gusztáv b. h., ellenőr: Vieszt Gusztáv

égbenyúló hegyek terülnek el, a várba zárt rab azonban nem látott a természet szépségéből semmit, még az eget, a napvilágot is elzárták előlük.

Gróf Zrinyi János a vartorony fenekén sinylődni. Sötét, fekete, nedves falak vették körül, földre hintett szalma volt az ágya, az is rothadt és penészes.

A husz év ugyancsak megviselte a daliás termetű férfit Zrinyi Péter, kit Bécsújhelyen a magyar haza szabad-ágaért fejeztek le, talán megfordult volna szíjában, ha megtudja, hogy fia mennyit szenvedett azért, mert az ő fia volt!

Vagy ha szelleme látta a szenvedő fiút, még a tulvilágon sem volt nyugalma. Életét elvesztette a hazáért, lelki nyugalma pedig elvette tőle az osztrák!

Sovány, száraz, meggörnyedt alakká aszott össze gróf Zrinyi János kapitány. A husz évi egyedülétben talán még beszélni is elfelejtett. Elmeje elborult, bambán, merev szemgolyókkal tekintett maga elé s midőn az ajtó keskeny részeszátán eledelét benyújtotta az ő, száraz, sovány kezeivel reszkette nyult a kapott hulladék után s mohón, mintha állattá süllyedt volna, falta be nyomoruságos ételét.

Igy élte a szabadság vertanujának, Zrinyi Péternek fia, husz esztendőn át napjait — ártatlanul!

Isten, ki felettünk a világ rendjét igazgatód, hogy engedhetted meg ezt az embertelenséget?

És te magyar, ki gróf Zrinyi Jánosról ol-

vasol — kinek létezését alig tudta eddig — s eszedbe jutnak nagyjaink, kik közül számosan pusztultak el hasonló módon, sőt ennél is csufabbul: akasztófan — elfelejtetted-e a multakat?

— Megbocsátani lehet, de feledni nem! tartja a magyar példaszó és azért ezer és ezer esztendő multán sem lesz a magyar testvére az osztráknak!

A bécsi kormány nagy pecsétetes levélben értesítette a rottenburgi vár parancsnokát, miképen bánjanak a rebellis Aspermont gróf volt császári tábornokkal.

A vár parancsnoka valami Szuha nevű kapitány volt.

— Épen jókor hozzák önt, mondá Szuha a gróf fogadatasakor. Egy magyar kutya épen most vajudik, reggelre hihetőleg felfordul és helyét ön örökli.

— Uram, szólott Aspermont gróf büszkén kiegyenesedve, ne feledje, én nyugalmazott császári tábornok vagyok és még nem itélkeztek felettem.

— Ön máttól kezdve semmi! viszonzá a várparancsnok arcátlanul: Megértette: semmi! Egyszerűen Aspermont, a rottenburgi vár rabja. A rabok közül századik az, ki bűnét beismeri. Ártatlan valamennyi! Mintha bizony ő felsége, a császár kormánya ártatlan emberek kintzásaért volna a világon.

E szavak után Szuha ur az örökhöz fordult.

— Vigyék a toronyszobába, láncoljátok a falhoz, tanuljon a rabok nyelvén beszélni és imádkozni.

— De uram...! Tiltakozott Aspermont.

— Itt nincs semmi de! Vigyék!

Aspermont gróf kezét ökölbe szorultak Orczai lángoltak a haragtól, de a mellett kétségbe volt esve, mert nem tudta mi történik vele. Bécsben ki fogja pártját s meddig fog a rottenburgi várban sinylődni?

Az örök durván ide-oda ránczígálva feltuszkolták a vár toronyszobájába. A kezén és lábán levő láncokhoz adtak még egyet. Dereknál fogva a falhoz láncolták és e lánczra egy méhéz ködarabot erősítették. A láncz vasperece mélyen bevágódott husába, keze, lába, oldala vértelt, de nem panaszkodott, nem akarta, hogy őrei mulassanak szenvedésén.

A toronyszobának minden ablaka téglával volt berakva.

A szobában egy székek és faágy állott.

Az ágyhoz nem tudott a lánczoktól eljutni s így a széket huzta nagy kinosan maga alá és arra rogyott.

— Ilyen kegyetlenséget a nemes szívűnek, fenkölt gondolkodásának ismert József trónörököséről nem tételeztem fel, suttogá magában. Valóságos emberkintzás ez, inkább öljenek meg, de ne kintzozzanak... A magyar kutya alatt bizonyosan rokonomat, gróf Zrinyi Jánost értette az a nyomorult várparancsnok... Tehát haldoklik! Nem csoda! Husz évet itt kibírni, több a pokol minden szenvedésénél. Szegény ember! Csak beszélhetnék vele! csak szólhatnék hozzá... Néhány enyhítő szót az utolsó utra, a szabadság útjára!

(Folyt. köv.)

m. h., háznagy: Korsós Zoltán j. h. — A kör november hó 4-én felolvasó és zeneestélyt tart, amelynek részletes programját lapunk jövő száma hozza.

— **Dalárdák hangversenye.** A rimaszombati díjoszorosított dalárda Salgó-Tarjánban a közönség és a községi előljáróság meghívására f. hó 12-én hangversenyt rendezett, a mi a legnagyobb sikerrel folyt le. Dalárdák fényes fogadtatásban részesült Salgó-Tarjánban, minden oldalról a vendégszeretet legkiválóbb megnyilatkozásával találkozott, hangverseny számait pedig mindannyiszor tomboló taps és éljennel kísérték. A ünnepeltetésből persze ezuttal is kijutott a dalárda kitűnő baritonjának Pereg Samunak, derék igazgatójának Dr. Veres Samunak és mindennekfelett Váry János karnagynak, ki a dalárdát kiváló képzettséggel vezeti sikerről sikerre.

— **Jubileum.** Törköly József, a közs. elemi fiu-iskola igazgatója, e hó végével tölti be tanítóságának 25-ik évét. Ez alkalomból Rimaszombati város népoktatási intézeteinek tanteszülete, 1895. évi november hó 3-án délután 3 órakor a »Három-Rózsa« disztermében jubileumi ünnepélyt és este ugyanott bankettet rendeznek. Kéretnek egy a tisztelgő küldöttségek valamint a a banketten részt venni óhajtók, hogy a rendező-bizottság elnökénél október 30-ig jelentkezni sziveskedjenek. Amidőn erre a jubiléus t. jóakaróit, kartársait és jóbarátait tisztelettel meghívjuk, egyuttal értesítjük, hogy a bankettre egy teríték ára férfiak részére 2 frtban, nők részére pedig 1 frt 50 krban állapított meg. Rimaszombati, 1895. október 12. Vári János, a rendező-bizottság elnöke.

— **Közgyűlés.** A rimaszombati takarékpénztár f. hó 24-én rendkívüli közgyűlést fog tartani, a melyen tárgyalás alá kerül Lőrinczy Györgynek nyugdíjazása s illetve végkielégítése iránti kérvénye, Lőrinczy távozása folytán egy könyvelői állás betöltése is eszközöltetni fog.

— **Eljegyzés.** Bródy Bertalan helybeli tekintélyes kereskedő bájos és ritka szép leányát Bródy Matild urhölgyet f. hó 12-én jegyezte el Lefkóvits Albert pénzügyigazgatósági irodatiszviselő.

— **Roppant tüzvészről** veszünk hírt, mely folyó hó 18-án pusztított Kelemérben. A tüzvész Diószeghy Zsigmond nagybirtokos szérus kertjében támadt s az ott levő takarmányban gyűlékony anyagot találván, élesztve a szél által, ijeszítő gyorsasággal terjedt, úgy hogy csakhamar egész kazlak álltak lángokban. A tűz a szalma és takarmány kazlakról tovább terjedt a gazdasági épületekre, ezeket is elhamvasztván. A vész lángtenger azonban még itt sem talált határt, hanem becsapott Putnok Mór orszgy. képviselő majorságába is, hol a legborzasztóbb pusztítást vitte végbe. A lángok ijeszítő hatalmával szemben a lakosság majdnem tehetetlenül állott s a két nagybirtokos nagyon sok kárt szenvedett. Az urasági lakházakat sikerült megmenteni.

— **Gyász.** Sulyos csapás érte a Radvánszky családot, Radvánszky Kálmán nagybirtokos, Radvánszky György orsz. képviselő öcsének hirtelen bekövetkezett, nem várt halála által; a kibocsátott gyászjelentés a következőleg szól: Alulírottak úgy magok, mint a nagyszámú rokonság nevében mélyen megszorodott szívvel jelentik: Radványi és Sajó-Kazai Radvánszky Kálmán földbirtokosnak, Zólyomvármegye törv. biz. tagjának, folyó október 3-án d. u. 3 órakor életének 29 évében történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak hült tetemi f. hó 5-én délután 4 órakor tetettek az ág. ev. egyház szer-tartása szerint a család radványi sírboltjában örök nyugalomra, Nyugodjanak békében hamvai! Áldás emléken! Özv. Radvánszky Kálmáné szül. Khälig Géniá, mint neje. Özv. Radvánszky Károlyné született négyesi Szepessy Katalin, mint anyja. Dr. Radvánszky György orszgy. képviselő, mint testvére Khälig Ede, ny. cs. és kir. tábornok mint apósa. Khälig Yella, mint anyósa. Khälig Gabriella, mint sógorneje.

— **Jótekonyczélú szini előadás.** A »gömmör-megyei díjeoksegélyző egyesület« alaptökéje gyarapítására a »Három Rózsa« vendéglő disztermében folyó hó 20-án (vasárnap) jótekonyczélú szini előadást rendez. Szinre kerül: »Kőza Jutka«. Eredeti énekes népszimű 3 felvonásban. Irta: Lukács Sándor. — **Személyek:** Kondor Máté falusi bíró Mihály Lajos, Turi Gábor kovács mester Beregszászi Béla Marcsi fia Turni Ákos Figura Jancsi gazdaember Fráter József, Erzs. felesége Sarinay Gizella, Golyvás Tamás esküdt Pásztor Pál, Kőza Jutka árva leány Mindszenty Ilona Bogárdiné özvegyasszony Fülöp Gizella Borcsa leánya Istok Erzsike Hudlacssek Janó drótoztót Knöpller Viktor Árva Gyuri szolgálégény Komlóssy István, Kincses Pista futó betyár Karpinszki Gyula, Kövesiné, Kondor gazdasszonya

Sarinay Margit, Kisbíró Györfly Gyula, Pintér István Nagy István. Kezdeté fél 8 órakor. Az előadást táncmulatság követi.

— **Hymen.** Blumenthal Sámuel helybeli sör-nagykereskedő eljegyezte Kohn Ida kisasszonyt özv. Kohn Albertné kedves és szép leányát Beszterce-Bányáról.

— **A postaszolgák kauziója.** Dániel Ernő kereskedelmi miniszter október másodikán kelt rendeletével a háromszáz forintos fizetési fokozatban levő posta- és távirószolgákat a tisztbi-ztosíték letétele alól fölmentette. A már lefizes-tett biztosítékokat azonban nem adják vissza. Mihelyt az illető szolga a második (350) fizetési fokozatba lép elő, a tisztbi-ztosítékokat letenni tartozik.

— **Regále bérlet.** Ugy értesülünk, hogy f. hó 22-én lesz a döntés a rimaszombati regále bérlet felett. A m. kir. pénzügyminiszter tudvalóleg nem tartotta teljesíthetőnek a város kíván-ságát, hogy a regále oly összegért adassék a városnak, minőért az előljáróság óhajtaná, mert a pénzügyigazg. (szag) jelentése szerint a for-galmi adatok alapján a kinyomozott összeg az itteni viszonyoknak megfelel. Mi úgy véljük, hogy a város ezen összeg mellett is meg-tarthatná a bérletet, mert így a 2% ke-zelési költséget biztosítja v e s z é l y n é l k ü l, viszont nem következtetés, hogy ha más oldal-ról az épületekért magasabb bért kap, ez által előnybe jut, mert elvesztheti a révén azt, amit a vámon nyer. Tekintve, hogy üzleti és sokol-dalu érdekről lévén szó, jó volna kereskedőin-ke-t és az italmérésre jogosultakat előzőleg egy szűkebb körű értekezletre összehívni, hogy ha lehetséges: ez ügy helyesen megoldassék.

— **Gyászhir.** Özv. Szonthy Tamásné szül. Mumhárdt Anna; Szentimay Alajosné, szül. Mumhárdt Klementin, mint gyermekek; Szonthy Pál és Szentimay Arabella, mint unokák fájó szívvel jelentik szeretett anyjoknak, s illetve nagyanyuknak özv. Mumhárdt Károlyné, szül. Szatmári Király Ludovikának folyó 1895. októ-ber hó 13-án esti 11 és fél órakor élete 81-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei folyó hó 15-én délutáni 4 órakor fognak — a róm kath. egyház szertartásai szer-int — a serkei temetőben elhelyeztetni. Áldás és béke porai felett! Serke 1895. október 13.

— **A rimamurányi-salgótarjáni vasmű rész-vénytársaság** okt. 14-én tartotta közgyűlését dr. Tisza István orsz. képviselő elnöke alatt. Az igazgatóság jelentése szerint az üzletév nyere-sege 1,963,106 frt, a mely összegből 51,846 frt, az épületek számlájából 13,415 frt, a bánya, 46,246 frt, a gépek számlájából, összesen 191,513 frtot vonnak le s az adótartalékra 150,000 frtot fordítanak. Az ezután fennmaradó 1,621,593 frtnyi összegből az igazgatóság jutalékára 48,647 frtot, a tisztviselők részére ugyanannyit, a tartalék-alapra 64,863 frtot vonnak le s az így fennma-radó 1,459,433 frtot hozzáadva a mult évi 220,454 frtnyi előírást 1,679,888 frt áll a köz-gyűlés rendelkezésére. Ebből részvényenként 12 frtjával 1,200,000 frtot fizetnek ki s a fennma-radó 479,888 frtból a rendkívüli tartaléklapra 200,000 frtot, a tisztviselők nyugdíj alapjára 25,000 frtot, a társadákra 15,000 frtot fordítan-ak s az így fennmaradó 239,888 frtot új szám-lára viszik át. A közgyűlés a jelentést tudomá-sul vette, a felmentéseket megadta s az igazga-tóságba megválasztotta: Tisza Istvánt, Laisch Edét, Bauer Mórt, Borbély Lajost, Brüll Armin-t Hahn Samu lov got, dr. Joly Józsefet és lédeczi Schenk Adolfot.

— **Kereskedők kongresszusa.** A hazai keres-ke-delmi és iparkamarák tudvalevőleg országos gyűlésre hívják egybe a hazai kereskedőket. A gyűlés napirendjének s határidejének megállapi-tása iránt legközelebb fog döntés történni. A mis-kolczi kereskedelmi és iparkamara a kerületbeli kereskedők erre vonatkozó véleményét megis-merni óhajtván, folyó évi hó 24-én csütörtökön délután 3 órakor Miskolczon a kamara saját épületében értekezletet tart, melyre a kamara területén megtelepedett önálló kereskedőket ez uton hívja meg. Az értekezlet tárgyat fogja ké-pezni a kongresszus napirendjére felveendő tár-gyak, kívánalmak megállapítása.

— **Országczimeres zászlók** a nyilvános ün-nepeken. A zágrábi zászlósértések idején éppen kapóra érkezett a magyar törvényhatóságokhoz Perczel Dező belügyminiszternek az a rendelete, melyben meghagyja, hogy a nyilvános ünnepek alkalmával kitűzendő nemzeti lobogókon rajta kell lenni az országos czimernek. A belügymi-niszter körrendeletének ez a rendelkező része így hangzik: Tapasztaltatván, hogy a törvény, határozott rendelkezése sincs kellen foganato-sítva a mennyiben a nyilvános ünnepek alkalmával használni szokott nemzeti színű lobogók

nincsenek mindenütt az országos czimerrel el-látva, aminek a nemzeti lobogón használása pe-dig úgy a törvény szavai és intencziói szerint, mint egyáltalán közjogilag is a magyar állami-ságnak leghatározottabb külső kifejezését képezi, felhívom a törvényhatóságot, gondoskodjék meg-felelően arról, hogy az 1848. 21. t.-cz. 2. §-nak rendelkezése jödjön pontosan végrehajtsák az 1848. 21. t.-cz. mindössze két szakaszból áll s azzal kezdődik, hogy a nemzeti szín és az or-szág czimere ősi jogaiba visszaállittatik. A 2. §. ennek az alapján jelenti, hogy a három-színű róza polgári jel képpen újra felvétetvén, egyszersmind megállapítottatik, hogy minden köz-épületnél s közintézetnél minden nyilvános ün-nep alkalmával és minden magyar hajón a nem-zeti lobogó és az ország czimere használtassék

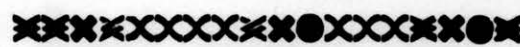
NYILTÉR*)

Vásári jelentés.

Rolsz József tudomására adja a n. é közönségnek, hogy az országos vásár alkalmával a főtéren felállított sátorában a leg-ujabb divatu női kabátokkal, női ször me plüsch, posztó gallérokkal, muffok és sapkákkal lesz kün

Egyuttal felhívja figyelmét a vásárló n. é. közönségnek Berger Móríc karlsbádi czi-pőgyárának egyedüli főraktárára.

*) E rovat alatt közölttekért nem vállal felelős-séget a Szerk.

Kiadó üzlethelyiség.

Rimaszombatan, Samarjay János ur házában egy üzlethelyiség kiadó. Értekez-hetni ugyanott Lefkóvics Lipót ur üzletében.

Hirdetmény.

A rozsnói püspöki uradalom gond-noksága részéről közhírré tétetik, hogy a Sajópüspöki és Somodi birtokokon az 1895. évben termelt gabonaneműek nevezetesen:

Sajó-püspökiben 300 mm buza
Somodiban 200 » buza
» » 100 » árpa

a vallás- és közoktatásügyi miniszterium jó-váhagyásának fentartásával zárt ajánlati ver-senyt utján a legtöbbet ígérőnek el fognak adatni.

Miről a venni szándékozók értesített-vén, felhivatnak, hogy 10% bánatpénzzel ellátott ajánlataikat október 27-ik napján déli 12 óráig Rozsnón a jószágigazgatósági irodában benyújtsanak sziveskedjenek.

Rozsnón, 1895. október hó 15-én.

Fabián Ferencz,

püspök uradalmi jószágigazgató.

Az utánnomás nem díjaztatik.

AZ „ANKER“

élet- és járadék

biztosító-társaság.

Igazgatóság:

Bécs, I. Hoher Markt (Anker-Hof).

Magyarországi vezérképviselet:

Budapest, Deák-tér 6. szám. (Anker-udvar)

Vezérképviselet: gróf Zichy Jenő, v. b. t. t

Vezértitkár: Ludasy Sámuel.

Társasági vagyon 106 millió korona.

Eddigi kifizetések összege

173 millió korona.

Biztosítási állomány 430 millió korona.

Megtámadhatatlan kötvény.

Méltányos feltételek.

Biztosítás háboru esetére.

Nagy nyeresemények.

Felvilágosítással szolgál a fenti magyar-or-szági vezérképviselet, valamint a tár-saság összes ügynökei.

Alapította
1867-ben.

BENEDEK GÁBOR és TESTVÉRE

Alapított
1867-ben.

aranyművesek és óráskok

Budapesten, Kossuth-Lajos-utca 17. szám.

A közelgő őszi évad alkalmából van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses figyelmét országszerte ismert cégünkre felhívni

Arany-, ékszer-, ezüst-áru és óra-raktárunkat

a legdivatosabb tárgyakkal túsán felszereltük és úgy jutányosság, mint izlésség tekintetében a legkövetelőbb igényeknek is megfelelünk. Ugy, mint idáig, úgy a jövőben is. különös gondot fogunk a vidéki megbízások elintézésére fordítani. Nem tetsző tárgyakat vagy kicserélünk vagy azokért a pénzt visszaadjuk. Megrendelés esetén kérjük a kívánt tárgynak megközelítő árát velünk közölni. Minden tárgy valódiságáért írott jótállást nyújtunk.

— Ajjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk. —

A kőbányai

KIRÁLYSÖRFŐZŐ

részvénytársaság

tisztelettel értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy sör gyártmányainak elárusítását megkezdte és azokat:

Ászok, Király, Márcziusi, Korona és Bajorsör

elnevezéssel hordókban és palaczkokban hozza forgalomba.

Kivánatra ajjegyzék ingyen és bérmentve.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzeséplőgép-készletek 20. egész 12 lőerőig, továbbá járgány-
eséplőgépek, tisztító-rosták, kon-
kolyozók, kaszáló- és aratógépek, boronák, szénagyűjtők.

COLUMBIA a legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répavágók, kukortom-
morzsolók, daráló, őrlő-malmok.

Egyetemes acél-ékek
és minden egyéb

2 és 3 vasú ekék
gazdasági gépek.

Részletes ajjegyzékek kiadásra ingyen és bérmentve küldetnek.

Párisi

Legszebb magyar divatlap.

Divat

Gyönyörű
fény-nyomatu színes
képek.

Egyszerű öltöze-
tek párisi izléssel.

Legújabb
kézimunkák.

Takarékosság
izlés mellett.

Előfizetési árak:

csak

Párisi Divat

egy évre 8 frt,
fél évre 4 frt,
negyed évre 2 frt.

Szabásrajzok,
kézimunkák,
illusztrált regények.

Báli, menyasszo-
nyi öltözetek
párisi izléssel.

Angol costume-ök.

Kimerítő
magyarázat.

Előfizetési árak:

Párisi Divat a Pesti Hírlap-pal

együtt

egy évre 18 frt,
fél évre 9 frt,
negyed évre 4.50.

Mutatványszámokkal szolgál a „Pesti Hírlap“ és „Párisi Divat“ kiadóhivatala Váci-körút 78.